

ข้อกำหนด

ว่าด้วยกระบวนการรักษาจิริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิน

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจิริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ กำหนดให้รัฐพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชน โดยกำหนดให้มีมาตรฐานทางจิริยธรรม เพื่อให้น่วยงานของรัฐ ใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจิริยธรรม และเป็นหลักสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่รับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ และมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้กฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิน ต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถินมีอิสระในการบริหาร โดยการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถินให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมสมกับความจำเป็นของแต่ละท้องถินและแต่ละรูปแบบ โดยจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจิริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๗ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๗ มาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวงเปงส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจิริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจิริยธรรม ข้อกำหนดจิริยธรรม และกระบวนการรักษาจิริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิน เรื่อง ประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย “๑ ประชุมคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงประกาศข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจิริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิน”

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจิริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิน”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางทางจริยธรรมของข้าราชการพนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๔ ในข้อกำหนดนี้

“คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

“คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า คณะกรรมการตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

“คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจขับเคลื่อนมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด

“ก.จ.จ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

“ก.ท.จ.” หมายความว่า คณะกรรมการพนักงานเทศบาล

“ก.อบต.จังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

“ก.เมืองพัทยา” หมายความว่า คณะกรรมการพนักงานเมืองพัทยา

“ก.ก.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า คณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

“ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า จังหวัด อำเภอ

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ยกเว้นข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากรกรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแส หรือข้อมูลใดเกี่ยวกับจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงบุคคลอื่นใดที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ร้องขอด้วย

“พยาน” หมายความว่า บุคคลใดที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมติให้ความคุ้มครองช่วยเหลือ หรือกันไว้เป็นพยาน

“ผู้บังคับบัญชา” หมายความว่า ผู้ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นใดที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใด จากหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ซึ่งกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นรักษาการตาม ข้อกำหนดนี้และให้ประธานกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตัดความวินิจฉัยปัญหา กำหนด หลักเกณฑ์ มาตรการ วิธีการ แนวทางการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้

กรณีที่คณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นไม่มีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการ ได้ให้คณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นเท่าที่เหลืออยู่ดำเนินการท่าที่จำเป็น ไปพลาสก่อน โดยให้รายงานคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ทราบในโอกาสแรก ของการประชุมคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น และรายงานให้คณะกรรมการ มาตราฐานทางจริยธรรมทราบ

กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ได้ ให้ขอทำความตกลง กับคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นก่อนการปฏิบัติ

คณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นอาจมอบอำนาจให้คณะกรรมการ มาตราฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำหวัดก็ได้

หมวด ๑ กลไกขับเคลื่อนจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตราฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการมาตราฐานจริยธรรมพนักงาน ส่วนท้องถิ่นประจำหวัด

(๒) กำหนดแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนา เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพให้พนักงานส่วนท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตราฐานทางจริยธรรม และยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดให้มีมาตรการจูงใจเพื่อส่งเสริม พัฒนา ให้พนักงานส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี

(๓) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการขับเคลื่อน การดำเนินกระบวนการรักษาจิริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจิริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้คณะกรรมการมาตราตรฐานจิริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บังคับบัญชานำไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นรูปธรรม

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการนำพฤติกรรมทางจิริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล ให้มีผลต่อการพิจารณาให้คุณให้โทษ เช่น การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การโอน การย้าย หรือการให้ออกจากราชการ

(๕) กำหนดมาตรการที่ใช้บังคับกรณีพนักงานส่วนท้องถิ่นมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และระดับความร้ายแรงของโทษ ในกรณีมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตราตรฐานทางจิริยธรรม ประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๖) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการ รวมถึงกลไก การบังคับใช้ประมวลจิริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น

(๗) กำหนดมาตรการเพื่อใช้ในการบริหารงานบุคคล

(๘) กำกับ ติดตาม ดูแล การดำเนินการตามประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น กระบวนการรักษาจิริยธรรม การประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๙) รายงานผลการดำเนินการทางจิริยธรรมให้คณะกรรมการมาตราตรฐานทางจิริยธรรมทราบ

(๑๐) ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดจากการใช้ประมวลจิริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และ การใช้บังคับข้อกำหนดนี้

(๑๑) ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น

การประเมินผลตาม (๘) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการมาตราตรฐาน การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยอาจจัดให้มีองค์กรภายนอกเข้าร่วมการประเมินผลด้วยก็ได้

ข้อ ๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการมาตราตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดังนี้

(๑) เป็นหน่วยดำเนินงานด้านจิริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นโดยมีกลุ่มงานจิริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีกรอบอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานที่เหมาะสม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านจิริยธรรม

(๒) จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้กับพนักงานส่วนท้องถิ่น และประชาชน

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ เป็นศูนย์กลางข้อมูลและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานจิริยธรรม ของพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๔) รณรงค์ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) กำกับ ติดตาม ดูแล การดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๖) ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๗) จัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๘) ประเมินผลการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

(๙) รับและดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรม การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของพนักงานส่วนท้องถิ่น และกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมอบหมาย

(๑๑) ดำเนินการตามที่ปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการอันนุกรรมการจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานอันนุกรรมการ

(๒) ผู้แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นอันนุกรรมการ

(๓) ผู้แทน ก.พ. เป็นอันนุกรรมการ

(๔) ผู้แทน ส.ต. เป็นอันนุกรรมการ

(๕) เลขาธิการ ป.ป.ช. หรือผู้แทน เป็นอันนุกรรมการ

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมาย ด้านการเมืองการปกครอง หรือด้านอื่น ๆ จำนวนสามคน เป็นอันนุกรรมการ

(๗) ผู้แทนปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนหนึ่งคน เป็นอันนุกรรมการ

(๘) ผู้แทนปลัดเทศบาล จำนวนหนึ่งคน เป็นอันนุกรรมการ

(๙) ผู้แทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหนึ่งคน เป็นอันนุกรรมการ

(๑๐) ผู้แทน ก.จ. ที่ ก.จ. คัดเลือกจำนวนหนึ่งคน ผู้แทน ก.ท. ที่ ก.ท. คัดเลือกจำนวนหนึ่งคน ผู้แทน ก.อบต. ที่ ก.อบต. คัดเลือกจำนวนหนึ่งคน โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีใจบุคคลตามข้อ ๘ (๖) - (๙) เป็นอันนุกรรมการ

(๑๑) ปลัดเมืองพัทยา หรือผู้แทน เป็นอันนุกรรมการ

(๑๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน เป็นอันนุกรรมการ

(๑๓) หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เป็นอันนุกรรมการ

(๑๔) ผู้อำนวยการกลุ่มงานจิรยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

(๑๕) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมอบหมาย จำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

อนุกรรมการตาม (๖) (๗) (๘) (๙) ให้เป็นไปตามที่ (๑) เห็นสมควร

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๙ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการส่งเสริมจิรยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมจิรยธรรม รวมถึงการพัฒนาจิรยธรรม และการนำพัฒนาระบบทามจิรยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ส่งเสริม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตราฐานทางจิรยธรรม ประมาณจิรยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดด้วยกระบวนการรักษาจิรยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมาณจิรยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจิรยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๔) ศึกษา เสนอแนะ ส่งเสริม พัฒนา ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติตามมาตราฐานทางจิรยธรรม ประมาณจิรยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจิรยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๕) กลั่นกรองการตอบข้อหารือ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) เสนอมาตรการส่งเสริม หรือจูงใจเพื่อพัฒนาให้พนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพัฒนามีมาตรฐานแบบอย่างที่ดี และมาตรการดำเนินการกับพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีพัฒนามีประสิทธิภาพ

(๗) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมอบหมาย
ข้อ ๑๐ ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ
ในงานธุรการที่เกี่ยวกับจิรยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นของคณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคล
ส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติ ตามที่คณะกรรมการ
มาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการมาตราฐานจิรยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการมาตราฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นโดยข้อเสนอของ
ผู้อำนวยการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการมาตราฐานจิรยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัดขึ้น
เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำสอดส่องดูแลและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตราฐานทางจิรยธรรม

ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และผลงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม รวมถึงมีความเข้าใจในบทบาท ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีความซื่อสัตย์ สุจริต

(๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีที่ได้รับคัดเลือกจากนายกเทศมนตรี จำนวนหนึ่งคน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับคัดเลือกจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหนึ่งคน และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีภูมิภาคจัดตั้ง (ถ้ามี) จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นหรือประเภทอำนวยการท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนหนึ่งคน เทศบาล จำนวนหนึ่งคน และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหนึ่งคน ที่ได้รับเลือกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่กล่าว ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมาจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคเอกชน สื่อมวลชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ข้าราชการทุกประเภทซึ่งไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นหรือตำแหน่งอำนวยการท้องถิ่นหรือต้องได้ตีตราขึ้นไว้ และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการส่งเสริมจริยธรรม ด้านกฎหมาย ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือด้านอื่นใดยังจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด โดยพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกินสามคน

(๖) ให้ท้องถิ่นจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๗) ให้ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นจังหวัด และผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการร่วม

คุณสมบัติ การสรรหา และการแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด ตาม (๑) (๓) (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด

ให้คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัดดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองด้วย

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการส่งเสริมจริยธรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรม รวมถึงการพัฒนาจริยธรรม และการนำพัฒนาการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ส่งเสริม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๔) สอดส่อง ดูแล ให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงาน ส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็น เมื่อมีกรณีร้องเรียน กล่าวหาหรือมีข้อสงสัยว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือฝ่าฝืนจริยธรรม

(๕) เสนอมาตรการส่งเสริมหรือจูงใจเพื่อพัฒนาให้พนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดี และมาตรการดำเนินการกับพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพฤติกรรมฝ่าฝืนจริยธรรม

(๖) เสริมสร้างการทำงานร่วมกันระหว่างพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการองค์กร หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๗) รณรงค์ ส่งเสริมความเข้าใจต่อสาธารณะเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมทางจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๙) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าส่วนราชการเมื่อมีกรณีร้องเรียน กล่าวหา หรือมีข้อสงสัยว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือฝ่าฝืนจริยธรรม ในกรณีหัวหน้าส่วนราชการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือฝ่าฝืนจริยธรรม ให้เสนอผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปพิจารณา

(๑๐) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของส่วนราชการซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเป็นหน่วยดำเนินงานด้านจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๑) คุ้มครองพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นอย่างตรงไปตรงมา ไม่ให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชา

(๑๒) พิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์

(๑๓) ส่งเรื่องให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลผลกระทบในวงกว้างต่อพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง

(๑๔) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดตามมอบหมาย

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) ให้รายงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่นทราบ

ข้อ ๑๓ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองมาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการและคณะกรรมการในคณะกรรมการ มาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัดตามข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจัดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยข้อเสนอของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ สรุดส่อง ดูแลและส่งเสริม ให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนด

จริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่จัดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสามารถ มีประสบการณ์และผลงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม รวมถึงมีความเข้าใจในบทบาทภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีความซื่อสัตย์ สุจริต

(๒) กรรมการผู้แทนฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับคัดเลือกจากนายก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนหนึ่งคน

(๓) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการ ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นขึ้นไป ที่ได้รับเลือกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนสองคน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมาจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคเอกชน สื่อมวลชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ข้าราชการทุกประเภทซึ่งไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นหรือตำแหน่งอำนวยการท้องถิ่น หรืออดีตข้าราชการทุกประเภทที่เคยดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นหรือเทียบเท่าขึ้นไป และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการส่งเสริมจริยธรรม ด้านกฎหมาย ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือด้านอื่นใดอันจะเป็นประโยชน์แก่ การปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ตามที่ผู้มีอำนาจกำหนด

(๖) ให้หัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบงานบริหารงานบุคคล เป็นเลขานุการ

คุณสมบัติ การสรรหา และการแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๑๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้พนักงานส่วนท้องถิ่นในสังกัดปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมาณการจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมาณการจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี)

(๒) กรณีพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (๑) ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามข้อ ๒๙ หรือดำเนินการทางวินัย แล้วแต่กรณี

(๓) ให้ส่วนราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเป็นหน่วยดำเนินงานด้านจริยธรรม โดยมีกรอบอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานที่เหมาะสม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านจริยธรรม ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสถานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติราชบัญชีเรื่องระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้วย

(๔) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๒

กระบวนการรักษาจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

การรักษาจริยธรรม

ข้อ ๑๗ ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับ ดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี)

(๒) กำหนดให้มีการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นและกำหนดหลักเกณฑ์ การนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล

(๓) กำหนดนโยบายด้านจริยธรรมและแผนปฏิบัติการด้านจริยธรรมที่สอดคล้องกับภารกิจ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงด้านจริยธรรม การกระทำผิดวินัย และปัญหาการทุจริต

(๔) เป็นแบบอย่างที่ดีด้านจริยธรรม ส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องพนักงานส่วนท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ และอัตรากำลัง เพื่อการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดด้วยประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) รวมทั้งกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น ตลอดจนติดตามรับร่วมข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ที่อาจขัดกับวินัยและจริยธรรมด้วย เพื่อใช้สำหรับการส่งเสริมจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน

(๘) รายงานและเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวล จริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดด้วยประมวลพนักงานส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๙ ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบงานจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ ดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบ เครื่องมือ และกลไกที่จะสนับสนุนการส่งเสริมจริยธรรมในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักรู้ในเรื่องจริยธรรม

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะนโยบายและมาตรการด้านการส่งเสริม จริยธรรม และการยกระดับธรรมาภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงแนวทางการนำพุทธิกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคลขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) วิเคราะห์ข้อมูลด้านจริยธรรมเพื่อจัดการความเสี่ยงในเรื่องจริยธรรม การทุจริต และประพฤติมิชอบ

(๕) จัดทำข้อกำหนดด้วยประมวลหรือพุทธิกรรมที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำของพนักงาน ส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการ การบริหารงานบุคคล

(๖) ดำเนินการตามมาตรการหรือแผนปฏิบัติการส่งเสริม จริยธรรม และต่อต้านการทุจริต เช่น การพัฒนาองค์กรคุณธรรม การส่งเสริมจริยธรรมและการเสริมสร้างวินัย การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

(๗) รณรงค์ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือ ระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน

(๙) รับและดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรม การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของพนักงานส่วนท้องถิ่น และกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นในหน่วยงาน

(๑๐) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

(๑๑) เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัดมอบหมาย

ข้อ ๑๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ โดยให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๒๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำข้อกำหนดจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรต้องสอดคล้องกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบทบาทภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การป้องกันการขัดกันของผลประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี มีประสิทธิภาพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๒๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำข้อกำหนดจริยธรรมตามข้อ ๒๐ จะต้องจัดทำ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นแต่ละข้อที่กำหนดขึ้น การปฏิบัติที่ควรกระทำ และการปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้น

การจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมตามวรรคหนึ่งให้รายงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

ส่วนที่ ๒

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและการเสริมสร้างแรงจูงใจ

ข้อ ๒๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ (ตัวชี้วัด) ของพนักงานส่วนท้องถิ่นรายบุคคล เกี่ยวกับประมวลจริยธรรมจำนวนหนึ่งตัวชี้วัดสำหรับเป็นเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินการเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนโดยเป็นไปตามประกาศมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๒๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับจริยธรรมอย่างน้อยหนึ่งโครงการในแต่ละปีงบประมาณ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการเพื่อขยายผลการขับเคลื่อนกระบวนการรักษาจริยธรรม และให้รายงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

การจัดทำแผนงาน/โครงการตามวรคหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำรวมกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมอื่นๆได้ โดยให้คำนึงถึงสถานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๒๔ ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชา ส่งเสริม สนับสนุนให้พนักงานส่วนท้องถิ่นพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ด้านจริยธรรม และให้นำไปขยายผลในหน่วยงานหรือชุมชนหรือตำบลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนดำเนินถึงความสำคัญของจริยธรรม

ข้อ ๒๕ กรณีพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือประชาชนหรือบุคคลหรือส่วนราชการในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหมู่บ้านหรือชุมชนใดมีจริยธรรมหรือมีผลงานที่เกี่ยวกับจริยธรรมหรือได้รับการกล่าวชมโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโกล่าหรือประกาศเกียรติคุณและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คุณงามความดีของบุคคลหรือองค์กรนั้น ๆ

กรณีที่เป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชานำไปประกอบการพิจารณาความดีความชอบในปีงบประมาณนั้น ๆ โดยให้ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทน หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน ในระดับเด่น โดยเป็นไปตามประกาศมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีการจ่ายเงินรางวัลประจำปีให้พนักงานส่วนท้องถิ่น ก็ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นดังกล่าวได้รับการจ่ายเงินรางวัลประจำปีตามประกาศมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนดด้วย โดยให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามความเหมาะสม และแต่กรณี และรายงานให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

หมวด ๓

การบังคับใช้ มาตรการ และการคุ้มครองพยาน

ส่วนที่ ๑

การบังคับใช้จริยธรรม

ข้อ ๒๖ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ

ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามมาตรการทางจริยธรรมตามข้อ ๒๙ หรือดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี และรายงานให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

ข้อ ๒๗ กรณีที่นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามคำอธิบายของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่านายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บังคับบัญชาตนั้นฝ่าฝืนจริยธรรมหรือกระทำผิดวินัย แล้วแต่กรณี

กรณีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณบดีกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น รายงานต่อผู้มีอำนาจจำกัดดูแลตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ต่อไป

กรณีผู้บังคับบัญชา ให้รายงานผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป การดำเนินการตามวาระสองและวาระสาม ให้รายงานให้คณบดีกรรมการมาตรฐาน การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

ข้อ ๒๘ กรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าพนักงาน ส่วนท้องถิ่นได้ประพฤติฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นมาตรการทางจริยธรรมสถานเดียว ให้ส่งเรื่องให้ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามข้อกำหนดนี้

กรณีพิจารณาแล้วเห็นว่าการฝ่าฝืนจริยธรรมเป็นการกระทำผิดวินัยด้วย ให้นายกองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และรายงาน ก.จ.จ. หรือ ก.ท.จ. หรือ ก.อบต.จังหวัด หรือ ก.เมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการทางวินัยและลงโทษต่อไป

ส่วนที่ ๒

มาตรการหรือการดำเนินการทางการบริหาร

ข้อ ๒๙ พนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใดฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม หรือประมวลจริยธรรมพนักงาน ส่วนท้องถิ่น หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามมาตรการทางจริยธรรม ดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) สั่งให้ได้รับการพัฒนา
- (๓) ทำทันทีบนเป็นหนังสือ
- (๔) ดำเนินการตามมาตรการทางการบริหาร

หลักเกณฑ์การพิจารณามาตรการทางจริยธรรมตามวาระคนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ มาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนห้องกินกำหนด

ข้อ ๓๐ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานส่วนห้องกิน มีพฤติกรรมทางจริยธรรม ที่ไม่เหมาะสมหรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมพนักงาน ส่วนห้องกิน หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนห้องกิน ให้ผู้บังคับบัญชาหน้าที่ต้องรายงานให้ นายนายกองค์กรปกครองส่วนห้องกิน สังการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยให้พิจารณาภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับเรื่องและให้มีข้อสังการเพื่อดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับรายงาน แล้วแต่กรณี ด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

นายกองค์กรปกครองส่วนห้องกินหรือผู้บังคับบัญชาผู้ได้ลงทะเบียนไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวาระคนี้ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือกระทำผิดวินัย แล้วแต่กรณี

อำนาจหน้าที่ของนายกองค์กรปกครองส่วนห้องกินหรือผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้ ผู้บังคับบัญชา率ดับต่ำลงไปปฏิบัติแทนก็ได้

ข้อ ๓๑ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๓๐ หรือความตั้งกล่าวประภูต่อนายกองค์กรปกครอง ส่วนห้องกินหรือผู้บังคับบัญชา ในหน่วยกองค์กรปกครองส่วนห้องกินหรือผู้บังคับบัญชาเรียบดำเนินการ หรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำการฝ่าฝืน มาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนห้องกิน หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงาน ส่วนห้องกินหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าพนักงานส่วนห้องกินผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรฐาน ทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนห้องกิน หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนห้องกิน โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๓๒

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๓๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูลฝ่าฝืนหรือ ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนห้องกิน ข้อกำหนดจริยธรรม พนักงานส่วนห้องกิน ในหน่วยกองค์กรปกครองส่วนห้องกินหรือผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบพร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจง ของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็น ต่อนายกองค์กรปกครองส่วนห้องกิน

ถ้านายกองค์กรปกครองส่วนห้องกินเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามที่กฎกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง กรณีฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนห้องกินหรือข้อกำหนด จริยธรรมพนักงานส่วนห้องกินไม่ลึกลึกลึกขนาดสร้างความเสียหายให้แก่บุคคลอื่นหรือองค์กร ให้พิจารณา ดำเนินการตามมาตรการทางจริยธรรมตามข้อ ๒๘ (๑) (๒) (๓) (๔) แล้วแต่กรณี และให้ระบุเหตุผล ที่ให้พนักงานส่วนห้องกินต้องปฏิบัติตามมาตรการนั้น ๆ ไว้ด้วย

กรณีผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการฝ่าฝืนหรือเป็นไปตามที่ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการตามกระบวนการบริหารงานบุคคล โดยส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทางวินัยต่อไป

ข้อ ๓๓ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนห้องถิน และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนห้องถินขององค์กรปกครองส่วนห้องถิน ในรายกองครุกครองส่วนห้องถิน หรือปลดองค์กรปกครองส่วนห้องถินหรือผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามข้อ ๒๙ (๑) (๒) (๓) (๔) แล้วแต่กรณี และบันทึกพร้อมระบุเหตุผลไว้ด้วย เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๓๔ การดำเนินการตามข้อ ๓๐ ถึงข้อ ๓๓ ให้รายงานให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนห้องถินทราบ

ส่วนที่ ๓ การคุ้มครองพยาน

ข้อ ๓๕ พนักงานส่วนห้องถินผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน สอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการให้ถือว่าผู้นั้นเป็นภัยหน้าที่ราชการซึ่งได้รับความคุ้มครองพยานและอาจได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อมูลหรือถ้อยคำตามวรรคหนึ่งจะถือว่าเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการต่อเมื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำเนินการทางจริยธรรมได้ หรือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลงโทษผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมได้ และมีผลทำให้สามารถประยัดดงประมาณแผ่นดินเป็นอย่างมาก หรือมีผลทำให้สามารถรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารราชการที่ดีโดยรวมได้

ในกรณีที่พนักงานส่วนห้องถินผู้นั้นเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมนั้นเสียเอง หรืออาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการกระทำการฝ่าฝืนจริยธรรมนั้นด้วย ไม่ให้ได้รับบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษตามข้อนี้

ข้อ ๓๖ พนักงานส่วนห้องถินผู้ที่อาจจะถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมในการฝ่าฝืนจริยธรรมกับพนักงานส่วนห้องถินอื่น ถ้าได้ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการกระทำการฝ่าฝืนจริยธรรมที่ได้กระทำมาต่อบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่สืบสวน สอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ และข้อมูลหรือถ้อยคำนั้นเป็นปัจจัยสำคัญจนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนทางวินัย แก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนห้องถิน หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนห้องถิน อาจได้รับการกันเป็นพยานหรือการให้ความคุ้มครองพยานตามข้อกำหนดนี้

ข้อ ๓๗ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น มีหน้าที่ให้ความคุ้มครองพยาน ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เปิดเผยชื่อหรือข้อมูลใด ๆ ที่จะทำให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ

(๒) ไม่ใช้อำนาจไม่ว่าในทางใดหรือจะทำการอื่นใดอันเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่เป็นธรรมซึ่งอาจมีผลทำให้กระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้นั้นในทางเดียหาย

(๓) ให้ความคุ้มครองมิให้ผู้นั้นถูกกลั่นแกล้งหรือถูกข่มขู่เพราเหตุที่มีการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำในกรณีที่พยานผู้ได้ร้องขอความคุ้มครองเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด ส่งเรื่องให้คณะกรรมการกลางข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือ ก.จ.จ. หรือ ก.ท.จ. หรือ ก.อบต.จังหวัด หรือ ก.เมืองพัทยา หรือ ก.ก. แล้วแต่กรณี อาจพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๒๙ (๔) กับผู้นั้น หรือพิจารณาดำเนินการอื่นใดที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อให้ผู้นั้นได้รับความคุ้มครองก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ข้อ ๓๘ การให้ความคุ้มครองพยานให้พิจารณาดำเนินการในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ และให้เริ่มตั้งแต่มีการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำจนกว่าจะมีการสั่งยุติเรื่อง หรือการดำเนินการตามมาตรการทางจริยธรรมตามกฎหมายนี้แก่ผู้เป็นต้นเหตุเสร็จสิ้น

ข้อ ๓๙ ก่อนมีการแจ้งเรื่องกล่าวหาว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ถ้าผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำไม่ใช่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการฝ่าฝืน และเป็นกรณีที่ไม่อาจแสวงหาข้อมูลหรือพยานหลักฐานอื่นใด เพื่อดำเนินมาตรการทางจริยธรรมแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการฝ่าฝืนจริยธรรมในเรื่องนั้นได้ นอกจากจะได้ ข้อมูลหรือพยานหลักฐานจากผู้นั้น นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายจัดตั้ง หรือคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี อาจกันผู้นั้นเป็นพยานได้

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ผู้ที่ถูกกันเป็นพยานไม่มาให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะกรรมการบุคคลผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบท่องทางราชการ หรือมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือให้ถ้อยคำแต่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือกลับคำให้การ ให้การกันผู้นั้นไว้เป็นพยานเป็นอันสิ้นสุดลง

ข้อ ๔๑ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาประกาศคุณงามความดี หรือให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือถ้อยคำได้ ตามระดับความมากน้อยของประโยชน์ และผลดียิ่งต่อทางราชการที่ได้รับจากการให้ข้อมูลหรือถ้อยคำนั้น ดังนี้

(๑) คำชมเชยเป็นหนังสือ

(๒) เครื่องหมายที่เห็นสมควรเพื่อเป็นเครื่องเชิดชูเกียรติ

(๓) รางวัล

(๔) ให้ถือว่าการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำนั้นเป็นข้อควรพิจารณาอีนที่จะเอามาใช้ประกอบการบริหารงานอื่น ตามประกาศมาตรฐานที่สถาปัตยกรรมการกลางข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๔

กระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

ข้อ ๔๒ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น ดำเนินการตามข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

กรณีกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครกำหนด

การดำเนินการตามวรรคสอง ให้กรุงเทพมหานครนำข้อกำหนดนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมของข้าราชการกรุงเทพมหานครบุคลากรกรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร

ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งรายงานให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

หมวด ๕

การประเมิน ติดตามผล การรายงาน

ข้อ ๔๓ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและกระทรวงมหาดไทย วางระบบ กำกับดูแลการปฏิบัติงานจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายงานให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการปฏิบัติงานในระบบจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

รูปแบบการรายงานให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้ดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมไปแล้วให้ใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

กรณีประมวลจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดขัดหรือแย้งกับประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิก และดำเนินการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดนี้

ข้อ ๔๔ เมื่อข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นมีผลใช้บังคับแล้ว ให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) ดำเนินการสร้างและแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัดให้แล้วเสร็จภายใน ๘๐ วัน นับจากวันที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกแล้ว และรายงานให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการสร้างและแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับจากวันที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกแล้ว และรายงานให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

ข้อ ๔๕ ให้คณะกรรมการจิริยธรรมและกลุ่มงานคุ้มครองจิริยธรรมที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ข้อกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจิริยธรรมและกลุ่มงานจิริยธรรมตามข้อกำหนดนี้

ข้อ ๔๖ การดำเนินการกรณีมีการฝ่าฝืนจิริยธรรมที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนวันที่ข้อกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

วิบูลย์ สงวนพงศ์

ประธานกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น